

Universitätsbibliothek Paderborn

**Matthaei Tympii Aureum Specvlvm Principvm,
Consiliariorvm Ivdicvm, Consvlvm, Senatorvm, Et Aliorvm
Magistratvvm Cvm Ecclesiasticorum tum Politicorum
omnium**

Tympe, Matthäus

Coloniae Agrippinae, 1617

37 In consilijs liberas consult antium voces admittere & liberè sententiam
sui animi depromere.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52641](#)

BONI MAGISTRATVS.

239

eius, quam pium erga meos esse cupitis? Ego diuinus non ita amo, ut impijs consilijs persuasus, propter eas indignum facinus perpetrare velim. AEn. Syl. 3. de gestis Alph. Docere voluit, consilium pessimum, cumque crudelitate coniunctum, a Principibus rei sciendum esse, nihilque consiliariorum persuasione faciendum, quod Principis Maiestatem lacerare, eiusque nomen bonamque famam obscurare apud subditos possit. Recte enim ait Isocrates, Orat. de pace: Non aliorum consilia duntaxat otiosè audienda sunt. sed ipsi quoq; diligentissime de rebus cogitare debemus. Et Seneca in Epist. Sapientis est examinare consilia, & non cito faciliter credulitate ad falsa prolabi.

SIGNVM XXXVII.

IN CONSILIIS LOQVENDI LIBER-
tatem, (liberas consultantia voces,) ad-
mittere, & liberè animi sui sen-
tentiam promovere.

In consiliis
liberatem
loquendi
admittere.

Tyrannorum est hanc libertatem eripere, vti Herod.
sequens docet AEsopi Apologus: Leo, qui
interfuerat imaginem Tyranni, quondam ægrotabat uixta congeriem cadaverum: habitabat e-
ricle & leonim in spelunca admodum foetida, cuius foetor
omnium præter eum nares offendebat. Cum
coniunctus igitur inter reliqua animalia primus ad inuisi-
nem Leonem iuisset Ursus, qui parum ad ciuili-
s morsu tam assuefactus erat, interrogauit eum Leo, of-
fera esse. Fenderetur ne foetore speluncæ respondit ille
diumen ingenuus & aperte suo more: Profecto ego vix pos-
sum

sum tolerare hunc fœtorem, malum procul bin
 esse, quam diutius hic subsistere, & cōmorari.
 propter nimiam ~~terribilitatem~~ malè multi
 sed ita tamē, ut eius virtus parceret. Secundū
 venit Lupus, qui territus exemplo Vrsi, id
 sentiret noluit dicere, sed magis Tyranno
 tiri, & interrogatus à Leone quid naribus pe
 peret? delectari se odore eius & domiciliū
 dit, adeo ut non posset ei anteferre fragran
 aromatū. Hunc mox in frusta cōcerpsit Leo,
 pter imprudentissimā assentationē. Postea
 & Vulpecula salutans Regem & dominū quod
 terrogata super eadem quæstione, respon
 non posse discernere bonū odorē à fœrido, verita
 eo die ambulasset in nebulis, & laboraret eius, c
 ta. Fabula est, sed sub cuius cortice latec docet
 quæ docet quam difficile sit viuere moribund
 rannorū. Aperit quis mentē suam, & dicitur.
 offendit: assentitur Tyranno, etiam peccat, & in be
 rumq; grānius: siquidē omne id; quod præ
 ritatē, adulandi causā fit, in suspicionē
 Dio lib. 58. Sic Iulio Cæsare dominationem
 to, libertas ciuib⁹ Romanis erupta fuit.
 Cic. ad Sulp. scribit (li. 4. epist.) Hoc ipso m
 tua, quā nostra cōditio, quod tu quid doles
 re audes: nos ne id quidē tutō possimus. Vide
 1. 42. At boini Magistratus hāc libertatē adm
 i. Augustus Cæsar si quid publicē delibera
 proponeret, serio omnes cohortabatur, n
 sibi consiliū aperirent, annuens eis om̄e illi
 tē. Dio lib. 53. Timor enim nūquam fidele com
 daturus est. Seneca li. 6 de Benef. c. 17. Paulus
 filia in incerto sunt. Tacit. 3. hist. Hinc idē
 sus in causis grauioribus, quod suatum ei
 60

venate, sententias non palam rogabat; sed (quo
magis liberè dicerent) in tabellis eas scriptas ad
se solum, ne cui alij innotescerent, perferriri iube-
bant; sed & lectas statim deleri. Dio lib. 52. Idem olim
factum in Areopago.

Hadrianus Cæsar non ægrè ferebat admone-
ri & corrigi vel ab humili persona. Dio Cassi.
Rectè enim ait Seneca epist. 9. *Omnium honestarum rerum
semina amimigerunt, quæ admonitione excitantur, non aliter,
quam stimilla, statu leui adiuta, ignem suum explicat; erigitur
sit Leo, virtus, que tacta est & impulsa.*

Postea. CaroIus V. Imp. dicere solebat, primū pruden-
tia gradum esse, firmū propositū non errandi, se-
cundum auscultare cum patientia & bona mente
et modo, præfertim cùm ea resultat in bonum
oraret, eius, cui instillatur. Bart. de Bartolini disc. 10. Sic
ter dominus dicebat Imp. Theodosius de Ambrosio: *A Egrè
moribus tandem reperi veritatis magistrum.*

dicitur. Diuus Ludouicus Galliæ Rex filio inter cate-
ecat, & ra bene regnandi præcepta & hoc commendauit:
qd p̄z. *Iuste gerio, ut qui tibi sunt à confessionibus & consilijs, li-
beri te admonent, doceantque quid in omnibus negotijs se-
cundum fugiendum esse sit.* Til. lib. 2. rerum Gall.

ta fuit. Artabanus ad Xerxem ait, apud Herod. li. 7. O
ipso meo Princeps, nisi diuersæ inter se sententiæ dicantur,
doleas. *non potest quis eligere meliorē; sed necesse habet
s. Videlicet, quæ dicta est, vt: at cùm plures dictæ sunt,
atē admittitur, licet tāquam aurū deligere: quod perse discerni
eliberatur, rite.*

Greg. Naz. in Carm. requirit in Consiliario os
liberū, ingentem charitatē, & rerum vsum. Qui *Vide t̄secr.
de pace.*

dele con-
7. Pausid.
oc idē A
sum eti-
ferent non audet. Hinc Syracides c. 37. v. 9. monet
Prin-

Principem his verbis: *A consiliario seruam tuam, &c. ne forte mittat sudem in im-*
&c. hoc est, periculum rei faciat, & tentet
re i exitus futurus, sicuti sudibus & palis
acutis tentatur fundus terræ, qualis sit. A
Ethnico *Theopompos* rogatus, qua ratione
sartum rectum regnum seruare queat, re-
dit: *Si iustum dicendi libertatem Principi*
cis permittat, & subditorum, quo ad fieri
vindicet iniurias. Plut. Huc & Solonis dicit
collimat: Consulenda non quæ suauissima,
optima. Seneca autem 6. de Benef. cap. 3.
Monstrabo tibi cuius rei inopia labore et
fæstigia, quid omnia possidentibus desit, scilicet
qui verum dicat, &c. Subiicit exemplum
xix cap. 31. cui, cum bellum Græciæ indec-
alij e Consiliarijs alia per adulatio[n]em con-
bant: vius Demaratus Lacedæmonius non
tus est veritatem patefacere. Quamobrem
xcs, post infelicem belli exitum, plorans
quam damno, inquit Seneca, miserior,
Demarato gratias egit, quod solus sibi verum dixisset, & per-
misit petere quod vellet.